

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ	
ΔΕΥΤΕΡΗ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ	
Αριθ. Πρωτ. ΕΡΩΤΗΣΕΩΣ	2368
Ημερομηνία καταθέσεως	4.12.19

Δρ. ΔΙΟΝΥΣΙΑ – ΘΕΟΔΩΡΑ ΑΥΓΕΡΙΝΟΠΟΥΛΟΥ

Βουλευτής Ηλείας – ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Πρόεδρος της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Προστασίας Περιβάλλοντος της Βουλής

Αθήνα, 4 Δεκεμβρίου 2019

ΕΡΩΤΗΣΗ

Προς:

Υπουργό Πολιτισμού και Αθλητισμού
κα Μενδώνη Στυλιανή

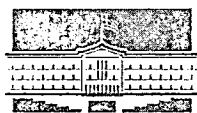
**Θέμα: Διεκδίκηση της επιστροφής των γλυπτών του ναού του Επικουρίου
Απόλλωνος**

Στην περιοχή των Βασσών που βρίσκεται στη δυτική πλαγιά του όρους Κωτίλιο, κοντά στην αρχαία πόλη Φιγαλεία, στέκει αγέρωχος ο ναός του Επικουρίου Απόλλωνος αναμένοντας ακόμα την επιστροφή των γλυπτών του.

Κτίστηκε την περίοδο 420-400 π.Χ. από τον αρχιτέκτονα Ικτίνο, ο οποίος μάλιστα έκτισε σε συνεργασία με τον Καλλικράτη τον Παρθενώνα. Ο ναός είναι δωρικός περίπτερος, αμφιδίστυλος εν παραστάσι, με 6 × 15 κίονες. Πρόκειται για ένα από τα καλύτερα σωζόμενα μνημεία της κλασικής αρχαιότητας και το πρώτο μνημείο στην Ελλάδα που η UNESCO το 1986 συμπεριέλαβε στα Μνημεία Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς. Όσον αφορά στο κάλλος της πέτρας και την αρμονία, ο Πausanias τον θεωρεί δεύτερο σε όλη την Πελοπόννησο μετά τον ναό της Αλέας Αθηνάς στην Τεγέα. Επίσης, είναι ο αρχαιότερος ναός στον οποίο συνδυάζονται και οι τρεις αρχαιοελληνικοί αρχιτεκτονικοί ρυθμοί, δηλαδή ο δωρικός, ο ιωνικός και ο κορινθιακός. Μία από τις σημαντικές ιδιομορφίες και το βασικότερο διακοσμητικό στοιχείο του ναού αποτελούσε η ιωνική ζωφόρος που περιέτρεχε εσωτερικά τον σηκό και εικόνιζε Κενταυρομαχία και Αμαζονομαχία. Επίσης, τον ναό περιέτρεχε εξωτερικά δωρική ζωφόρος με ακόσμητες μετόπες και τρίγλυφα, ενώ ανάγλυφη διακόσμηση έφεραν μόνο οι εσωτερικές μετόπες των στενών πλευρών. Η ζωντανία και η έκφραση

Μητροπόλεως 1, 10557, Αθήνα, τηλ.: 2103709632

email: d.avgerinopoulou@parliament.gr

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Δρ. ΔΙΟΝΥΣΙΑ – ΘΕΟΔΩΡΑ ΑΥΓΕΡΙΝΟΠΟΥΛΟΥ

Βουλευτής Ηλείας – ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Πρόεδρος της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Προστασίας Περιβάλλοντος της Βουλής των μορφών, καθώς και η πλοκή των σκηνών των ζωφόρων, κατατάσσουν τον γλυπτό διάκοσμο του ναού σε έναν από τους σπουδαιότερους της αρχαιότητας. Από τα ανωτέρω σώθηκαν 23 πλάκες της ιωνικής ζωφόρου, μοναδικά αριστουργήματα γλυπτικής, και απομεινάρια από τις λαξευμένες μετόπες της δωρικής ζωφόρου. Όλα αυτά βρίσκονται από το 1815 μέχρι σήμερα στο Βρετανικό Μουσείο.

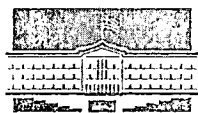
Ειδικότερα, εν έτει 2019 τα γλυπτά αυτά εκτίθενται στην Αίθουσα 16 του Βρετανικού Μουσείου, η οποία δεν βρίσκεται σε περιοπτο χώρο. Σύμφωνα με τις πληροφορίες που διατίθενται στην ηλεκτρονική σελίδα του Βρετανικού Μουσείου https://www.britishmuseum.org/visiting/galleries/ancient_greece_and_rome/room_16_bassai_sculptures.aspx, το ωράριο επισκεψιμότητας είναι πολύ περιορισμένο (Τρίτη, Τετάρτη, Πέμπτη και Κυριακή, 10:00-11:00 και 15:00-17:30) και η επίσκεψη εκτός του ωραρίου ίσως να μπορεί να πραγματοποιηθεί με ειδική αίτηση μόνο από Δευτέρα μέχρι και Παρασκευή λόγω της έλλειψης προσωπικού το Σαββατοκύριακο. Σημειωτέον ότι το συγκεκριμένο ωράριο επισκεψιμότητας δεν ισχύει πάντα και για αρκετά χρόνια η αίθουσα ήταν κλειστή. Ειδικότερα, όταν επισκέφθηκα το Βρετανικό Μουσείο εντός ωραρίου επισκεψιμότητας της Αίθουσας 16, μου απαγορεύτηκε η είσοδος σε αυτήν λόγω έλλειψης προσωπικού του μουσείου και μόνο μετά από έντονη αψιμαχία μου με τους υπαλλήλους και αφού τους προειδοποίησα ότι θα αναφερθώ στον Έλληνα πρέσβη στο Λονδίνο για αυτήν την απαγόρευση, μου έδωσαν άδεια εισόδου.

Συνεπώς, η επιστροφή όλων των γλυπτών του ναού του Επικουρίου Απόλλωνος είναι σημαντική, όχι μόνο για την ανάδειξη των ίδιων και του μνημείου στο οποίο ανήκουν, αλλά και για την εξασφάλιση της ακεραιότητας του ναού, εφόσον αυτά αποτελούν αναπόσπαστο μέρος του. Ο ναός του Επικουρίου Απόλλωνος έχει υποστεί αισθητική βλάβη, γιατί στερείται των βασικότερων διακοσμητικών στοιχείων του, των προαναφερθέντων γλυπτών που βρίσκονται στο Βρετανικό Μουσείο. Αυτά ως πολιτιστικά αγαθά συνιστούν τμήματα που αποσπάστηκαν από το κύριο πολιτιστικό αγαθό και βάσει της αρχής διατήρησης της ακεραιότητας του πολιτιστικού αγαθού πρέπει να επιστραφούν στον ναό, καθότι αποτελούν από κοινού ενιαίο, από αισθητική, ιστορική και ψυχολογική άποψη, πολιτιστικό αγαθό.

Ως εκ τούτου το πρώτο βήμα για την διεκδίκηση των εν λόγω γλυπτών έγινε το 2012. Τότε απηύθυνα επιστολές στην Πρόεδρο της Εθνικής Επιτροπής της UNESCO

Μητροπόλεως 1, 10557, Αθήνα, τηλ.: 2103709632

email: d.avgerinopoulou@parliament.gr

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Δρ. ΔΙΟΝΥΣΙΑ – ΘΕΟΔΩΡΑ ΑΥΓΕΡΙΝΟΠΟΥΛΟΥ

Βουλευτής Ηλείας – ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Πρόεδρος της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Προστασίας Περιβάλλοντος της Βουλής στην Ελλάδα και στην Πρόεδρο της UNESCO, με τις οποίες είχα ξεκινήσει διάλογο, ζητώντας στήριξη στο δίκαιο αίτημα της διεκδίκησης όλων των τμημάτων ελληνικών κτηρίων από μουσεία του εξωτερικού και όχι μόνο των γλυπτών του Παρθενώνα. Επίσης, το ίδιο έτος κατέθεσα Ερώτηση στη Βουλή με Αρ. Πρωτ. 783/10.8.2012 σχετικά με την επιστροφή των γλυπτών της ζωφόρου του Επικουρίου Απόλλωνος, για την οποία έλαβα την απάντηση ότι οι αρμόδιες υπηρεσίες του τότε Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού στο πλαίσιο της ίδιας βασικής και αδιαπραγμάτευτης πολιτικής επιδίωξης για την επιστροφή των Μαρμάρων του Παρθενώνα, ετοιμάζουν τους σχετικούς φακέλους και σε συνεργασία με την πολιτική ηγεσία θα χαράξουν την ανάλογη πολιτική διεκδίκησης επαναπατρισμού τους. Μολονότι ο επαναπατρισμός όλων των γλυπτών του ναού του Επικουρίου Απόλλωνος θα συνιστούσε μία υψίστης εθνικής σημασίας δικαίωση για την Ελλάδα, δυστυχώς καμία άλλη πολιτική διεκδίκησής τους δεν έχει υλοποιηθεί μέχρι σήμερα.

Πρέπει να σημειωθεί ότι δυστυχώς και άλλα σημαντικά τμήματα σπουδαίων αρχαίων ναών της Ελλάδας βρίσκονται στο εξωτερικό, όπως π.χ. τα γλυπτά των αετωμάτων του ναού της Αφαίας Αθηνάς στην Αίγινα, τα οποία κατέληξαν το 1828 στο Μόναχο και εκτίθενται μέχρι σήμερα στην Γλυπτοθήκη.

Επειδή:

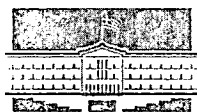
Τα γλυπτά του ναού του Επικουρίου Απόλλωνος αποτελούν αναπόσπαστο μέρος ενός από τα καλύτερα σωζόμενα και σπουδαιότερα μνημεία της κλασικής αρχαιότητας, του πρώτου μνημείου στην Ελλάδα που η UNESCO συμπεριέλαβε το 1986 στα Μνημεία Παγκόσμιας Πολιτιστικής Κληρονομιάς,

Τα γλυπτά του ναού του Επικουρίου Απόλλωνος είναι μοναδικά αριστουργήματα γλυπτικής, τα οποία αδίκως βρίσκονται στο Βρετανικό Μουσείο και βάσει της αρχής διατήρησης της ακεραιότητας του πολιτιστικού αγαθού πρέπει να επιστραφούν στον ναό,

Το Βρετανικό Μουσείο δεν αναδεικνύει δεόντως τα γλυπτά του ναού του Επικουρίου Απόλλωνος,

Μητροπόλεως 1, 10557, Αθήνα, τηλ.: 2103709632

email: d.avgerinopoulou@parliament.gr

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Δρ. ΔΙΟΝΥΣΙΑ – ΘΕΟΔΩΡΑ ΑΥΓΕΡΙΝΟΠΟΥΛΟΥ

Βουλευτής Ηλείας – ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

Πρόεδρος της Ειδικής Μόνιμης Επιτροπής Προστασίας Περιβάλλοντος της Βουλής

Ο επαναπατρισμός των γλυπτών του ναού του Επικουρίου Απόλλωνος θα συνιστούσε μία υψίστης εθνικής σημασίας δικαίωση για την Ελλάδα,

Καμία άλλη πολιτική διεκδίκησης των εν λόγω γλυπτών δεν έχει υλοποιηθεί εδώ και πολλά χρόνια,

Ερωτάται η κα Υπουργός:

1. Σε ποιες ενέργειες έχει προβεί μέχρι σήμερα το Υπουργείο για την διεκδίκηση των γλυπτών του ναού του Επικουρίου Απόλλωνος;
2. Έχει ποτέ ενημερωθεί ο Έλληνας πρέσβης στο Λονδίνο για την διεκδίκηση των γλυπτών του ναού του Επικουρίου Απόλλωνος;
3. Σε ποιες ενέργειες θα προβεί το Υπουργείο, τόσο στο εσωτερικό, όσο και στο εξωτερικό, για την αποτελεσματική διεκδίκηση των γλυπτών του ναού του Επικουρίου Απόλλωνος;

Η Ερωτώσα Βουλευτής

Δρ. Διονυσία – Θεοδώρα Αυγερινοπούλου

Βουλευτής Ν. Ηλείας, Ν.Δ.

Μητροπόλεως 1, 10557, Αθήνα, τηλ.: 2103709632

email: d.avgerinopoulou@parliament.gr